

Ders : 203**Konu : ALLAH'IN RAZI OLDUĞU KULLAR**

ALLAH'IN RAZI OLDUĞU KULLAR

Rıza kelimesi sözlükte; **“memnun olma, hoşnut olma, kabul etme ve seçme”** anlamlarına gelir. Genel olarak rıza; *Allah'ın hüküm ve kazasına teslim olmayı, itiraz etmemeyi* ifade eder.

Bâtil bir şeye rıza gösterilmez. Çünkü zulme rıza zulüm, küfre rıza küfürdür.¹ **“Rıdvân”** kelimesi ise, çok olan rıza anlamındadır. En büyük rıza, Allah'ın rızası olduğu için, Kur'an'da **“Rıdvân”** kelimesi Allah'tan olan rızaya tahsis edilmiştir.² Nitekim ayetlerde şöyle buyurulmaktadır:

يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا

“...Allah'tan lütuf ve rıza isterler...”³

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ*

“Rableri onlara, tarafından bir rahmet ve hoşnutluk ile, kendileri için, içinde tükenmez nimetler bulunan cennetler müjdeler.”⁴

Rıza iki türdür. Allah'ın kulundan razı olması ve kulun Allah'tan razı olması.

1-ALLAH'IN KULUNDAN RAZI OLMASI:

Allah'ın kulundan razı olması; kulunun inanç, amel, söz, fiil ve davranışlarından razı olması, onu affedip, cennet ve nimetleriyle mükâfatlandırması demektir.

Allah'ın mü'min kulundan razı olması; o kul için dünya ve ahirette en büyük nimettir. Hz. Süleyman (a.s.) şöyle dua etmişti:

وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ
وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ*

“Ey Rabbim! Beni, gerek bana gerekse ana babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya muvaffak kıl. Rahmetinle, beni iyi kulların arasına kat.”⁵

¹ Dini Kavramlar Sözlüğü, Sh.553

² Müfredât, Rağıb el-İsfahani, C.1, Sh.496-497

³ Fetih, 48/29

⁴ Tevbe, 9/21

⁵ Neml, 27/19

Resûlullah (s.a.v.) de şöyle dua etmiştir:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ. وَبِمَعْفَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ

"Allah'ım! Gazabından rızana, azabından affına sığınırım."⁶

Yaptığı ve yapacağı her işte Allah'ın rızasını aramak, müslümanın özelliğidir. Çünkü ayeti kerimede, mü'minler, Allah'ın rızasına uymakla, kâfirler de Allah'ın gazabına dönmekle vasıflanmıştır.

أَقْمَنَ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَيُنْسِ الْمَصِيرُ*

"Hiç Allah'ın rızasına uyan (mü'min) kimse, Allah'ın gazabına uğrayan ve yeri cehennem olan (kâfir) kimse bir olur mu? Cehennem ise ne kötü bir varış noktasıdır."⁷

2-KULUN ALLAH'TAN RAZI OLMASI:

Kulun Allah'tan razı olması ise; Allah'ın emir ve yasaklarını, helal ve haramlarını, kader ve kazasını hoş karşılamasıdır. Mü'min; hayat programını Allah'ın rızasına göre ayarlayan kişidir. Mü'minin bütün düşünce, hareket ve davranışlarında ölçüsü bu olmalıdır.

Senden geldim, yine dönüşüm Sana,
Şükürümü kabul et, verdiğin cana,

Dünyalar bir yana, rızan bir yana,
Yüce Kur'an'ınla haşreyle bizi!

Cengiz Numanoğlu

Allah'ın rızasını esas almayan bir insan "Ahsen-i Takvîm" yolculuğundan vazgeçmiş demektir. Onun yolculuğu artık "Esfel-i Safilîn"e doğrudur.

Allah'ın rızasını kazanacak söz, fiil ve davranışlarda bulunmak, mü'minin en başta gelen görevlerindedir. Mü'min, söylediği bir sözle bile Rabbinin rızasını kazanabilir. Nitekim Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Kul, önem vermediği, (ancak) Allah'ın razı olduğu bir söz söyler, Allah bu söz sebebiyle o kulun derecesini yükseltir. Bir kul da önemsemediği, (fakat) Allah'ın kızdığı bir söz söyler, bu yüzden Allah onu cehenneme atar."⁸

ALLAH'IN RAZI OLDUĞU KULLAR:

1-Muhacir ve Ensardan Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenler:

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ*

"İman edip de hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenler, rütbe bakımından Allah katında daha üstündürler. Kurtuluşa erenler de işte onlardır."⁹

⁶ İbn Mâce, Dua 3

⁷ Âl-i İmrân, 3/162

⁸ Buhârî, Rikak 23

⁹ Tevbe, 9/20

2-Hudeybiye'de Resûlullah (s.a.v.)'e biat eden mü'minler: (Biâtü'r-Rıdvân)

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا*

"Andolsun ki o ağacın altında sana biat ederlerken Allah, o müminlerden razı olmuştur. Kalplerinde olanı bilmiş, onlara güven duygusu vermiş ve onları pek yakın bir fetihle ödüllendirmiştir."¹⁰

3-Allah ve Resûlüne düşman olanları dost edinmeyen mü'minler:

لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

"Allah'a ve ahiret gününe inanan bir toplumun Allah'a ve Resûlüne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin..."¹¹

4-Allah'a karşı gelmekten sakınan müttakiler:

قُلْ أُوذِبْتُكُمْ بِنَجْمٍ مِنْ دُلْكُمُ الَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ*

"(Resûlüm!) De ki: Size bunlardan daha iyisini bildireyim mi? Takvâ sahipleri için Rableri yanında, içinden ırmaklar akan, ebediyen kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve (hepsinin üstünde) Allah'ın hoşnutluğu vardır. Allah kullarını çok iyi görür."¹²

5-Kur'an'a sarılanlar:

"Yalnız şu iki kişiye gıpta edilmelidir: Biri, Allah'ın kendisine verdiği Kur'an ile gece gündüz meşgul olan kimse, diğeri, Allah'ın kendisine verdiği malı gece gündüz harcayan kimse."¹³

6-Sâdıklar (özünde, sözünde ve davranışlarında dosdoğru olanlar):

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ*

"Allah şöyle buyuracaktır: Bu, doğrulara, doğruluklarının fayda vereceği gündür. Onlara, içinde ebedî kalacakları, zemininden ırmaklar akan cennetler vardır. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte büyük kurtuluş ve kazanç budur."¹⁴

¹⁰ Fetih,48/18

¹¹ Mücadele, 58/22

¹² Âl-i İmrân, 3/15

¹³ Müslim, Misafirîn 266

¹⁴ Mâide, 5/119

7-Peygamber (s.a.v.)'e itaat ederek kalpleri mutmain olanlar:

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ* ارجعي إلى ربك راضية مرضية* فادخلي في عبادي * وادخلي جنتي *

"Ey huzura kavuşmuş insan! Sen O'ndan hoşnut, O da senden hoşnut olarak Rabbine dön. (Seçkin) kullarım arasına katıl ve cennetime gir!"¹⁵

8-Kalbi, dili ve uzuvlarıyla nimetlere şükredenler:

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ

"Eğer inkar edecek olursanız, artık şüphesiz Allah size karşı hiçbir ihtiyacı olmayandır ve O, kulları için inkara rıza göstermez. Ve eğer şükrederseniz, sizin (yararınız) için ondan razı olur..."¹⁶

9-Kalbi, dili ve uzuvlarıyla devamlı Allah'ı zikredenler:

"Kulum beni andığı ve dudakları benim zikrimle kıpırdadığı zaman ben onunla beraberim."¹⁷

10-Anne-babasını razı edenler:

"Ana-babasını razı eden, Allah'ın da rızasını kazanmış, ana-babasını kızdıran (darıltan) kimse Allah'ı da kızdırmış olur."¹⁸

11-Sâlih amel işleyenler:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ* جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ

"Onların Rableri katındaki mükâfatları, zemininden ırmaklar akan, içinde devamlı olarak kalacakları Adn cennetleridir. Allah kendilerinden hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Bu söylenenler, hep Rabbinden korkan (O'na saygı gösterenler) içindir."¹⁹

Çünkü bütün isteklerin en üstünü, bütün lezzetlerin en güzeli olan Allah'ın rızasına ermişler, gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve hiçbir insanın hayalinin ulaşamadığı en büyük rıdvana kavuşmuşlardır. Allah, onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. Bütün bu mükâfatlar ve rıdvana ise, Rabbine karşı haşyet²⁰ duyanlara mahsustur.²¹

¹⁵ Fecr, 98/27-30

¹⁶ Zümer, 39/7

¹⁷ İbn Mâce, Edeb 53

¹⁸ Ramuzü'l-Ehadıs - C.2, Sh.401, Hd.No: 13

¹⁹ Beyyine, 98/8

²⁰ Haşyet: Allah'a mutlak itaat etmede ve ihsan derecesine ulaşmada yüksek bir aşk ve heyecanı uyandıran güzel bir ruh hâlidir.

²¹ Hak Dini Kur'an Dili, Elmalılı M. Hamdi Yazır, C.9, sh.40

Allah'ın yarattığı dünyada yaşayan, O'nun verdiği el ile tutan, O'nun verdiği göz ile gören, Allah'ın verdiği bedenle iş yapan; "Gördüğüm, duyduğum, söylediğim, adım attığım yerde Rabbimin rızasına ters düşecek bir şey yapmamalıyım, bir söz söylememeliyim" endişesini taşıyan ve böyle hareket eden insanlara, Allah'ın Cenneti vardır. Çünkü Allah, onlardan razı olmuştur. ²²

Allah'ın razı olduğu bu mü'min kullar; Allah'ın zâtına yaraşır bir Tevhidî çizgi ile ona kulluk yapmış, emirlerine uyup, yasaklarından sakınmışlardır. Allah'tan razı oldukları için de bu yaşayışlarının karşılığını görecektir ve cehennem azabından kurtulacaklardır. Allah, onların amellerinden, onlar da Allah'ın kendilerine verdiği nimetlerden ve mükâfatlardan razı olmuştur. ²³

Mevlâmız; Rab olarak Allah'tan, din olarak İslamdan, resûl olarak Hz. Muhammed (s.a.v.)'den razı olan kullardan olmamızı, rızasına uygun ameller yapmamızı nasip etsin! Bugüne kadar BYK-ŞYK dersleri olarak yazıp işlediğimiz dersleri artık "**Rıdvan Dersleri**" adı altında işlemeye devam edeceğiz. Rabbim rızasına muvafık sohbetler yazmayı ve sohbetler yapmayı bizlere nasip etsin. Rabbim bizlerden razı olsun. Bizleri رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ sırrına muttali olan kullarından eylesin. Amin.

Bunca dünya malı, servet bizimdir,
Bunca alın teri, gayret bizimdir,
Bunca dünya rızkı, nîmet bizimdir;
Gel gör ki, hiçbiri olmaz bize yâr;
'Allah Rızâsı'nın, zerresi kadar...

Şüphesiz ki Rabb'im Kerîmdir verir,
Kul, O'na bir dese... O bin gönderir.
Dünya isteyene, dünyayı verir;
Ne var ki, kabirde olmaz ona yâr;
'Allah Rızâsı'nın, zerresi kadar...

Cengiz Numanoğlu

Alınacak Dersler:

1. Mü'min, Allah'ın hüküm ve kazasına teslim olmalı, itiraz etmemelidir.
2. Yaptığı ve yapacağı her işte Allah'ın rızasını aramak, Müslümanın özelliğidir.
3. Allah, Tevhidî çizgi ile kulluk yapmış olanlardan razı olur.
4. Allah'ın rızasını kazanacak söz, fiil ve davranışlarda bulunmak, mü'minin en başta gelen görevlerindendir.

Not bu hafta:

1. Bu dersi bir grup arkadaşımızla da işleyelim.
2. Fetih suresi 29. Ayetin tefsirini okuyalım.
3. Söz, amel ve davranışlarımızın; Allah'ın rızasına uygun olup olmadığının muhasebesini yapalım.

²² Şifa Tefsiri, Mahmut Toptaş, C.8, Sh.334

²³ Tefsîr-i Kebîr, Fahrüddîn Râzî, C.23, Sh.327